

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Bursíkovou ve věci

žalobce: **E. V.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 11. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 12. 9. 2024, č. j. X, žalovaná zamítla žalobcovu žádost o invalidní důchod. Podle posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 9. 9. 2024 totiž činila míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti 30 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

2. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal námitky, které žalovaná zamítla v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
3. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

4. Žalobce namítá, že posudková lékařka měla hodnotit závažnost dalších zdravotních postižení a postupovat podle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Posudek vyhotovený v námitkovém řízení nereaguje na námitku, že žalobce má dnu a trpí následky boreliózy. Tyto otázky byly klíčové pro případné navýšení míry poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
5. Žalovaná ve vyjádření rekapituluje průběh dávkového řízení a rozhodnou právní úpravu. Napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno stejně jako posudek, z něž žalovaná vycházela. Protože žalobce nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu, navrhuje žalovaná, aby tuto otázku posoudila posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) na základě § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.
6. V průběhu jednání dne 27. 5. 2025, které soud nařídil za účelem provedení důkazu posudkem posudkové komise MPSV ze dne 7. 4. 2025 (jehož obsah soud podrobněji rekapituluje níže), účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích. Další dokazování soud neprováděl.

Skutečnosti vyplývající ze správního spisu

7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 28. 5. 2024 požádal o invalidní důchod. Podle posudku lékařky IPZS ze dne 9. 9. 2024 jde u žalobce o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je oboustranná percepční nedoslýchavost, tedy zdravotní postižení podle kapitoly VIII, oddílu A, položky 5a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které tato vyhláška stanoví míru poklesu pracovní schopnosti 25 %. Tu posudková lékařka navýšila podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o dalších pět procentních bodů. Uzavřela tedy, že míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti činí 30 % a není invalidní.
8. Rozhodnutím označeným v bodu 1 tohoto rozsudku proto žalovaná žalobcovu žádost zamítla.
9. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž vyjádřil nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu. Poukázal na výsledky audiogramu a uvedl, že od narození trpí percepční nedoslýchavostí. V roce 2018 mu byl pro recidivující plicní embolii přiznán invalidní důchod, ale po zlepšení stavu mu byl v roce 2019 odejmut. Nadále však má problémy s dýcháním, s krční páteří, trápí ho migrény, trpí onemocněním jater. Ke kompenzaci sluchu používá sluchadla, s nimiž se celkem dobře dorozumí, ale musí kolem něj být ticho. Pro své postižení je prakticky nezaměstnatelný.
10. Posudková lékařka IPZS zpracovala v rámci námitkového řízení v nepřítomnosti žalobce posudek ze dne 15. 11. 2024. V něm dospěla k závěru, že žalobce není invalidní, neboť míra poklesu jeho pracovní schopnosti činí 30 %. Plně se ztotožnila s prvostupňovým Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

posouzením žalobcova zdravotního stavu jak z hlediska stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, tak jeho podřazení pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a navýšení vyhláškou stanovené míry poklesu pracovní schopnosti.

11. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla žalobcovy námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že celkový zjištěný pokles pracovní schopnosti o 30 % neodpovídá ani invaliditě prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 26. 11. 2024.

Posouzení žaloby

12. Soud ověřil, že žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná. Žaloba má všechny zákonem požadované formální náležitosti. Soud ji proto věcně projednal. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
13. Soud provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 7. 4. 2025, který si za účelem posouzení žaloby vyžádal. Členem posudkové komise byla i neuroložka, která žalobce při jednání komise též vyšetřila. Posudková komise dospěla na základě doložené dokumentace a vyšetření žalobce při jednání k závěru, že u žalobce jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je percepční nedoslýchavost obou uší, s dobrými komunikačními schopnostmi s oboustrannou korekcí, tedy zdravotní postižení podle kapitoly VIII, oddílu A, položky 5a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 25 %. Posudková komise volila mezi položkou 6 a 5a a přiklonila se maximalisticky k položce s vyšším poklesem pracovní schopnosti. Posudková komise neshledala posudkově medicínské důvody pro navýšení stanovené míry poklesu podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, neboť ostatní onemocnění žalobce neomezují nad rámec poklesu pracovní schopnosti.
14. Posudková komise uvedla, že u žalobce jde o oboustrannou percepční nedoslýchavost, vpravo středního stupně, vlevo těžkého stupně, celkovou těžkého stupně. Nedoslýchavost byla dlouhodobě korigována sluchadly. I při jednání posudkové komise byla zjištěna dobře zachovaná schopnost komunikace. Žalobce se sluchadly slyšel bez odezírání, na otázky odpovídal správně, mluva byla dobře zachovaná. U žalobce se objevovaly migrační potíže pohybového aparátu (páteře, kloubů), které jsou dávány do souvislosti s prodělanou boreliózou v letech 2018-2019, s podezřením na neuroboreliózu. Stěhovavé bolesti jsou subjektivním projevem, který nebylo možno při posouzení zohlednit. Žalobcova páteř je omezena, ale ne těžce. Nebyly prokázány známky silnějšího kořenového dráždění, ochrnutí končetin či těžší svalové atrofie. Objektivní vyšetření při jednání komise prokázalo na horních končetinách hybnost bez omezení, dobře zachovanou jemnou motoriku, přesnou taxi, neporušenou taktilní citlivost. Flexe v kyčelních kloubech byla plná, abdukce zkrácena o polovinu, hybnost kolenních kloubů byla volná. Při vyšetření páteře bylo popsáno držení levého ramene výše, zvýrazněná hrudní kyfóza a citlivější paravertebrální kontraktury na přechodu hrudně-bederním. Úklony páteře byly bez výraznějšího omezení, předklon byl možný 20 cm k podložce, chůze byla bez patologického nálezu.
15. Relevantní právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně

invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně.

16. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje MPSV, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku žalované; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). S ohledem na jeho mimořádný význam bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
17. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
18. Soud hodnotí posudek posudkové komise MPSV ze dne 7. 4. 2025 jako dostačující, logický a přesvědčivý. Posudková komise vyšla ze všech dostupných lékařských zpráv a z dostatečně aktuálních podkladů včetně závěrů vyplývajících z vyšetření žalobce při jednání komise. Posudková komise hodnotila žalobcův zdravotní stav komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu VIII, oddíl A, položku 5a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je pro tuto položku stanovena 25 %.

19. Posudková komise vysvětlila, že zvažovala podřazení buď pod položku 5a nebo pod položku 6 dané kapitoly a oddílu přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. U žalobce byla zjištěna celková ztráta slyšení dle Fowlera 65,1 % (vpravo 62,3 %, vlevo 73,6 %), podle slovní audiometrie ve volném poli byla hladina srozumitelnosti řeči se sluchadly 50 dB. Položka 6 kapitoly VIII, oddílu A přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity zahrnuje oboustrannou středně těžkou nedoslýchavost, ztráta sluchu v rozsahu 41-55 dB, ztráta slyšení 40-64 %, a pro toto zdravotní postižení stanoví míru poklesu pracovní schopnosti 20 %. Položka 5a zahrnuje oboustrannou těžkou nedoslýchavost, ztráta sluchu v rozsahu 56-69 dB, ztráta slyšení 65-84 %, při používání sluchadel s dobrými komunikačními schopnostmi. Posudková komise žalobcův zdravotní stav zařadila maximalisticky pod položku 5a, pro kterou je stanovena vyšší míra poklesu pracovní schopnosti (25 %), a to s ohledem na prokázanou nedoslýchavost jednoho ucha na horní hranici středně těžké nedoslýchavosti (62,3 % - což by odpovídalo položce 6) a druhého ucha na úrovni těžké nedoslýchavosti (73,6 % - což by odpovídalo položce 5) a celkové těžké nedoslýchavosti (65,1 % - tedy těsně nad spodní hranici stanovenou pro položku 5), přičemž zohlednila, že při používání sluchadel jsou u žalobce zachovány dobré komunikační schopnosti (což ověřila i osobním vyšetřením žalobce při jednání).
20. Žalobce v žalobě poukázal na rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 Ads 45/2013-25, podle kterého vyhodnotí-li posudková komise zdravotní postižení žadatele o invalidní důchod jako hraniční mezi dvěma položkami (stupni) podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, musí být konečný závěr o kvalifikaci zdravotního postižení podle nižšího stupně, oproti vyššímu stupni, náležitě a přesvědčivě odůvodněn, neboť právě na něm může záviset nárok žadatele na invalidní důchod. Nelze-li takové jednoznačnosti a přesvědčivosti dosáhnout, je nutno zvolit kvalifikaci pro žadatele příznivější, neboť jde o rozhodování o základním sociálním právu na přiměřené hmotné zabezpečení při nezpůsobilosti k práci podle čl. 30 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Soud konstatuje, že posudková komise postupovala plně v souladu s požadavky vyjádřenými v tomto rozsudku. Zvažovala podřazení žalobcova zdravotního stavu pod dvě různé položky kapitoly VIII, oddílu A přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a na základě objektivních skutečností (procentuální ztráta slyšení jak na jednotlivých uších, tak celkově a výsledky slovní audiometrie) přesvědčivě zdůvodnila, proč zvolila položku 5a, která je pro žalobce příznivější, neboť pro ni vyhláška o posuzování invalidity stanoví vyšší míru poklesu pracovní schopnosti (25 % oproti 20 %).
21. Posudková komise též vysvětlila, proč stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti již dále nenavyšovala podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Na základě doložených lékařských zpráv a žalobcova vyšetření při jednání komise se podrobně zabývala dalšími tvrzenými neurologickými postiženími, které žalobce v žalobě dával do souvislosti zejména s prodělanou neuroboreliózou. Konstatovala přitom, že stěhovavé potíže pohybového aparátu jsou subjektivním projevem, který není možno při posouzení zohlednit, a ostatní onemocnění žalobce neomezují nad rámec poklesu pracovní schopnosti, a to ani z pohledu vykonávané práce. I z pohledu námitek týkajících se prodělané boreliózy a případného navýšení míry poklesu pracovní schopnosti podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity tak soud považuje posudek ze dne 7. 4. 2025 za dostatečně odůvodněný.
22. Soud rozumí tomu, že žalobce vnímá své zdravotní obtíže, které popsal v žalobě i při jednání soudu, velmi intenzivně, a že je jimi v běžném životě omezen. Ostatně i závěr o tom, že u žalobce jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem pracovní schopnosti o 25 %, sám o sobě znamená, že žalobcovo zdravotní postižení je vážné, a nelze jej ztotožňovat Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

s tím, že by snad žalobce byl považován za zdravého. Jde jen o to, že přicházejí do úvahy ještě závažnější zdravotní potíže, přičemž teprve ty odůvodňují přiznání invalidního důchodu. Takové obtíže však u žalobce odborné lékařské posudky nezjistily.

Závěr a náklady řízení

23. Nezbyvá tedy než uzavřít, že žádný ze žalobních bodů není důvodný. Soud proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaná, která byla ve věci úspěšná, nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. května 2025

Lenka Bursíková v. r.
soudkyně